

Københavns Kommunes kvalitetsstandard for social behandling for problematisk brug af stoffer 2023-2024

SERVICELOVEN § 101
KØBENHAVNS KOMMUNE 2022

Forord ved Socialborgmesteren.....	4
Resumé.....	5
Lovgrundlag	5
1. Indledning	7
2.Værdigrundlag og organisering mv. i Rusmiddelbehandling København	7
2.1.Værdigrundlag.....	7
2.2. Mål for behandlingen.....	7
2.3. Målgruppe	8
2.4. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling	8
2.5. Særlige kompetencer og fokusområde	8
2.6. Organisering i Rusmiddelbehandling København.....	9
2.7 Borgerinddragelse.....	10
2.8 Kommunens fremtidige indsats på rusmiddelområdet	10
3. Visitation og opstart i behandling	11
3.1. Behandlingsgaranti og straks-behandling.....	12
3.2. Behandlingsplan og opfølgning på behandlingsplan.....	12
3.3 Tilbud om handleplan i henhold til servicelovens § 141	13
3.4. Frit valg	13
3.5. Behandlingens intensitet og sted.....	14
3.6. Vurderingsgrundlag for visitation.....	14
4. Indhold i den sociale behandling	15
4.1. Den sociale behandling i Rusmiddelbehandling København.....	15
4.2. Kvalitetskrav til eksterne behandlingstilbud	16
4.3 Monitorering af indsatsen	16
4.4. Behandlingssystemets tilbud for særlige målgrupper	16
4.4.1. Familieorienteret rusmiddelbehandling.....	16
4.4.2. Behandling til unge.....	17
4.4.3. Projekt Anonym Stofbehandling (PAS).....	17
4.4.4 Rådgivning til pårørende	18
4.4.5 Behandling til borgere med samtidigt problematisk forbrug af rusmidler og psykisk lidelse.....	18
4.4.6 Behandling til borgere med et stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau og et problematisk forbrug af rusmidler.....	19
4.4.7 Specialenhederne Forchammersvej og Tomsgårdsvej	20
4.4.8. Specialenheden Valmuen	21
5. Regler for betaling af kost og logi ved døgnophold	21

6. Klageadgang	22
6.1. Klageadgang i forbindelse med visitation	22
6.1.1. Ankestyrelsen	22
6.2. Klageadgang vedrørende utilfredshed over personalet	22
6.3. Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse	22
6.4 Klageadgang vedr. beregning af egenbetaling	23
6.5 Borgerrådgiveren	23
7. Henvisning til lovgrundlag	23
8. Yderligere information	24
9. Kontaktoplysninger	24
Alkohol, hash og centralstimulerende stoffer (f.eks. kokain)	24
Heroin og andre opioider	25

Forord ved Socialborgmesteren

København, december 2022

På socialområdet i København er vores mål at hjælpe de mennesker, vi samarbejder med, til et godt og meningsfuldt liv for det enkelte menneske. Det gælder også de københavnere, som oplever problematisk brug af rusmidler.

For at lykkes med det skal vi sørge for, at borgerne er tæt inddraget i planlægningen af deres eget behandlingsforløb, og vi skal være gode til at følge op på, om det vi gør, har den ønskede effekt. Kun ved at gøre det, sikrer vi den høje kvalitet i behandlingen, som vi ønsker.

Derudover skal vores behandlingstilbud være let tilgængelige. Derfor tilbyder vi både straksbehandling og indsatser, der møder borgerne dér, hvor de er, når der er behov for hjælp.

Det gælder blandt andet vores fremskudte rusmiddelbehandling, hvor vi yder behandling til de mest udsatte borgere på gaden, herberger og andre steder.

Men det gælder også digitale tilbud, hvor vi udvikler digitale løsninger, for de borgere som ønsker det, for at få mere fleksibel og lettere tilgængelig behandling.

Endelig er det vigtigt, at vores behandling når ud til de københavnere, som både bruger rusmidler og har en psykisk lidelse. De mennesker har vi ofte haft svært ved at hjælpe. Her vil vi have stort fokus på at styrke samarbejdet med psykiatrien i Region Hovedstaden i de kommende år, bl.a. igennem vores fælles forpligtende samarbejde omkring Udsatteenheden.

Med den rette hjælp kan man få styr på et problematisk brug af rusmidler. Nogle bliver helt fri af stofferne. Andre får et nedsat forbrug. I begge tilfælde åbner det mulighederne for, at man i højere grad kan leve et godt og meningsfuldt liv.

I Socialudvalget ønsker vi, at alle københavnere med problematisk brug af rusmidler modtager kvalificeret hjælp. Med kvalitetsstandarder har vi nu sat rammerne for rusmiddelbehandlingen i 2023 og 2024 – rammer der skal være med til at skabe kvalitet i den sociale behandling for problematisk brug af stoffer.

Karina Vestergård Madsen

Socialborgmester

Resumé

Behandling i Københavns Kommune for brug af stoffer kan bestå af social behandling efter servicelovens § 101 og/eller medicinsk behandling efter sundhedslovens § 142.

Denne kvalitetsstandard beskriver det serviceniveau, man som borger kan forvente at få, hvis man modtager social behandling for et problematisk forbrug af stoffer i Københavns Kommune, jf. § 101 i lov om social service og Bekendtgørelse om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug.

Behandling efter serviceloven iværksættes senest 14 dage efter henvendelse til kommunen med et ønske om behandling. Socialudvalget i Københavns Kommune har besluttet at indføre straksbehandling. Det betyder, at borgeren tilbydes første behandlingsindledende samtale med det samme eller den følgende hverdag efter henvendelse.

Behandlingen tilrettelægges i samarbejde mellem borger og medarbejder i Rusmiddelbehandling København ud fra borgerens ønsker, motivation og behov for behandling samt medarbejdernes faglige vurdering af borgerens samlede situation. Inden der træffes en afgørelse om behandling, udføres en helhedsorienteret afdækning af borgerens fysiske, psykiske og sociale situation, og der tilbydes en lægesamtale.

En borger, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det kommunen har visiteret til.

Hvis man vælger behandling på et andet sted end det, som kommunen har visiteret til, kan det betyde, at der kan gå længere end 14 dage, før behandlingen iværksættes. Det afhænger af eventuelle ventetider på det enkelte behandlingstilbud. På Københavns Kommunes egne tilbud vil der altid kunne iværksættes behandling inden for 14 dage.

Visitationsprocedurer og behandlingsmuligheder beskrives nærmere i denne kvalitetsstandard.

Lovgrundlag

Behandling

§ 101. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde social behandling til personer med et stofmisbrug.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om social behandling efter stk. 1 på baggrund af en helhedsorienteret afdækning af personens problemer og behov.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan anmode et behandlingstilbud om at foretage afdækning af personens problemer og behov, jf. stk. 2.

Stk. 4. Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 5. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1 og 2.

Stk. 6. Fristen efter stk. 4 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1 og 2.

Stk. 7. Retten til at vælge efter stk. 5 kan begrænses, hvis hensynet til personen taler for det.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at behandlingstilbuddet ved behandlingens start udarbejder en behandlingsplan, der har til formål at sikre sammenhæng mellem de problemer og behov, der er afdækket, jf. stk. 2, og den behandling, der iværksættes.

Stk. 9. I forbindelse med tilbud om behandling efter stk. 1 og under behandlingsforløbet kan kommunalbestyrelsen anvende gavekort med henblik på at fastholde personen i behandling. Med et gavekort forstås et elektronisk eller fysisk tilgodebevis på et bestemt beløb til at kunne købe varer i en forretning.

Stk. 10. Stk. 9 finder tilsvarende anvendelse som led i behandlingen af børn og unge under 18 år med et stofmisbrug, der får behandling efter regler fastsat i medfør af stk. 12 eller er i et tilbud efter § 52, stk. 3.

Stk. 11. Gavekort, jf. stk. 9, kan modtages, uden at værdien heraf fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Stk. 12. Social- og ældreministeren fastsætter regler om behandling efter stk. 1 og 4 af børn og unge under 18 år med et stofmisbrug i særlige tilfælde.

Stk. 13. Social- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om afdækningen af personens problemer og behov efter stk. 2 og om anvendelsen af gavekort efter stk. 9.

§ 101 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde anonym, ambulans behandling af stofmisbrug til personer, der har et behandlingskrævende stofmisbrug, men som ikke har andre sociale problemer, hvortil der ydes hjælp efter afsnit V.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen indgår aftale med to eller flere leverandører af tilbud om anonym, ambulans behandling af stofmisbrug, jf. stk. 1, hvoraf mindst ét tilbud skal være beliggende uden for kommunen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at en person, der ønsker at modtage anonym, ambulans stofmisbrugsbehandling, jf. stk. 1, kan henvende sig til kommunen anonymt via hjemmeside eller telefonisk og indgå aftale om en afklarende samtale om behandlingsbehovet. Den afklarende samtale skal tilrettelægges på en sådan måde, at formålet med anonymitet opnås.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om behandling efter stk. 1 på baggrund af en afklarende samtale, jf. stk. 3, hvorefter personen henvises til de behandlingstilbud, som kommunalbestyrelsen har indgået aftale med efter stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de leverandører af tilbud, der er indgået aftale med, jf. stk. 2, skal behandle henvendelser, jf. stk. 3, og træffe afgørelse om behandling på baggrund af en afklarende samtale.

Stk. 6. Afgørelser om behandling efter stk. 4 og 5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Behandlingen efter stk. 1 skal foregå adskilt fra behandlingstilbud efter § 101 og på en sådan måde, at formålet med anonymitet opnås.

Stk. 8. Behandlingen efter stk. 1 skal udgøre et afgrænset behandlingsforløb af kortere varighed og indeholde gruppebehandling og mulighed for en individuel, afsluttende samtale.

1. Indledning

Rusmiddelbehandling København og ungetilbuddet U-turn¹ er ansvarlige for Københavns Kommunes rusmiddelbehandling.

Kvalitetsstandarden henvender sig til borgere, pårørende og sagsbehandlere. Kvalitetsstandarden beskriver den sociale behandling efter servicelovens § 101 og § 101 a., som borgere i Københavns Kommune kan forvente at modtage i København.

Behandlingen i Rusmiddelbehandling København skal sikre en fagligt specialiseret og helhedsorienteret indsats. Sammensætningen af den enkelte borgers behandling afhænger af borgerens konkrete behov og ønsker til behandling og medarbejdernes faglige vurdering.

2. Værdigrundlag og organisering mv. i Rusmiddelbehandling København

2.1. Værdigrundlag

I Socialforvaltningen tror vi på, at alle kan komme sig helt eller delvist fra en problemfyldt social situation. På udsatteområdet støtter vi borgerne i at komme sig, så de kan leve værdige, meningsfulde og selvstændige hverdagsliv. Det gør vi med afsæt i et fælles fagligt fundament baseret på en rehabiliterende og recovery-orienteret tilgang. En tilgang, der understøtter, at borgerens håb og drømme indgår helt centralt i tilrettelæggelsen af behandlingen, og at vi arbejder vidensbaseret, koordineret og altid sammen med borgerne.

I rusmiddelbehandlingen gælder de grundlæggende principper, at behandlingen skal være frivillig, gratis og let tilgængelig, og at der tilbydes et varieret behandlingstilbud knyttet an til den enkeltes ønsker og behov.

2.2. Mål for behandlingen

Det overordnede mål med behandlingen er at forbedre livssituationen for borgere med et problematisk forbrug af rusmidler samt at mindske de negative effekter for familien og det omgivende samfund. Det sker ved at støtte borgeren til at ophøre, reducere eller stabilisere et problematisk forbrug af rusmidler.

Københavns Kommune har sat følgende konkrete mål for indsatsen:

- Andelen af københavnere, som afslutter et behandlingsforløb for et problematisk brug af stoffer som rusmiddelfri eller med reduktion i forbrug, er mindst 50 pct.
- Højst 33 pct. af borgerne, der er udskrevet færdigbehandlede og rusmiddelfri, genindskrives i behandling inden for 12 måneder efter udskrivning.²

Forvaltningen vil følge effekten af indsatsen og vil nå målet ved at basere indsatserne på viden om, hvad der virker. Effekten af rusmiddelbehandlingen publiceres årligt i Rusmiddelbehandling Københavns årsrapport.

¹ Unge i alderen 14-24 år kan modtage rusmiddelbehandling i Københavns Kommunes ungebehandlingstilbud "U-turn". Når en ung i alderen 18-24 år henvender sig til Rusmiddelbehandling København, orienteres den unge om U-turn og det vurderes, om den unge bør tilbydes behandling dér. Se kontaktoplysninger til U-turn afsnit 4.4.2

² Der er i 2023 begrænset mulighed for dataudtræk grundet skift i vores journaliseringssystemer.

2.3. Målgruppe

Rusmiddelbehandling København tilbyder behandling for et selvoplevet problematisk forbrug af rusmidler for borgere over 18 år.

Et problematisk forbrug af rusmidler betyder i denne henseende, at borger er fysisk og/eller psykisk afhængig af et eller flere bevidsthedsændrende stoffer (rusmidler) i en sådan grad, at det medfører skader eller problemer for vedkommende selv og/eller pårørende samt samfundet.

Målgruppen er bred og varierer bl.a. i forhold til alder, afhængighedsmønstre, helbredsmæssige problemer samt social og familiemæssig situation.

2.4. Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling

I Rusmiddelbehandling København består personalegruppen af:

- Socialfagligt personale
- Sundhedsfagligt personale
- Behandlere
- Læger
- Psykologer
- Visitatorer

Der arbejdes ud fra flere forskellige behandlingsmetoder og tilgange. Rusmiddelbehandling København tilstræber at efterleve de nyeste og mest veldokumenterede metoder, så centret tilbyder den bedste og mest kvalificerede behandling.

Personalet har efter behov uddannelsesmæssige overbygninger på deres grunduddannelser, hvilke er målrettet både den enkelte og familien. Dette kan bl.a. være uddannelse i kognitiv tilgang, den motiverende samtale, low arousal, familieorienteret rusmiddelbehandling samt uddannelse i den systemiske og løsningsfokuserede tilgang.

Personalegruppen modtager løbende supervision ved eksterne supervisorer.

Der henvises i øvrigt til www.tilbudsportalen.dk for en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte enheders sammensætning af faglige kompetencer samt udvikling af de enkelte tilbud.

2.5. Særlige kompetencer og fokusområde

Rusmiddelbehandling København har en familieorienteret tilgang i behandlingen. Dette, fordi et problematisk brug af rusmidler påvirker hele familien. Det betyder, at der i forbindelse med indskrivning og løbende i behandlingen er stor opmærksomhed på borgerens familie- og samlivsforhold og særligt om der er børn involveret, så deres trivsel kan sikres. Hvor det er muligt og giver mening bliver familien inddraget direkte i behandlingen, men kan også inddrages indirekte.

I Rusmiddelbehandling København er der børne-familiesagkyndige og særligt uddannede familiebehandlere tilknyttet alle enheder. Familiebehandlernes opgave er støtte behandlerne på rusmiddelenhederne og varetage individuelle familieforløb. Familiebehandlerne varetager også alle forløb med gravide og kommende fædre.

Vurderes det, at et barn har brug for yderligere støtte, er der mulighed for at hjælpe barnet videre til behandlingstilbud specifikt rettet mod børn og unge i familier med rusmiddelproblemer. Rusmiddelbehandling København har et særligt tæt samarbejde med tilbuddet "Barndom i Balance", hvis behandlere kommer fast på rusmiddelenhederne. Man kan læse mere om "Barndom i Balance" [her](#).

Ved alvorlig bekymring for børnenes trivsel og udvikling har medarbejderne pligt til at underrette Borgercenter Børn og Unge. Underretningen sker, når det vurderes, at barnets eller den unges behov for hjælp ligger ud over den støtte, som er tilgængelig inden for egne rammer og handlemuligheder. Det tilstræbes altid, at underretningen sker efter dialog og samarbejde med familien.

Læs mere om familieorienteret rusmiddelbehandling i afsnit 4.4.1.

2.6. Organisering i Rusmiddelbehandling København

Rusmiddelbehandling København består af to centre; Center for Alkohol- og Stofbehandling, som er målrettet borgere med et forbrug af alkohol, hash, kokain og øvrige centralstimulerende rusmidler (ofte omtalt som "fest-stoffer") og Center for Opioider- og Substitutionsbehandling, som er målrettet borgere med behov for substitutionsbehandling.

De to centre har hver tre behandlingsenheder. Borgere, der ønsker behandling for et problematisk forbrug af rusmidler, kan henvende sig direkte på disse enheder.

De tre behandlingsenheder i Center for Alkohol- og Stofbehandling er: Rusmiddelbehandling Hørsholmsgade 23, Rusmiddelbehandling Nyropsgade 7 og Rusmiddelbehandling Spaniensgade 25.

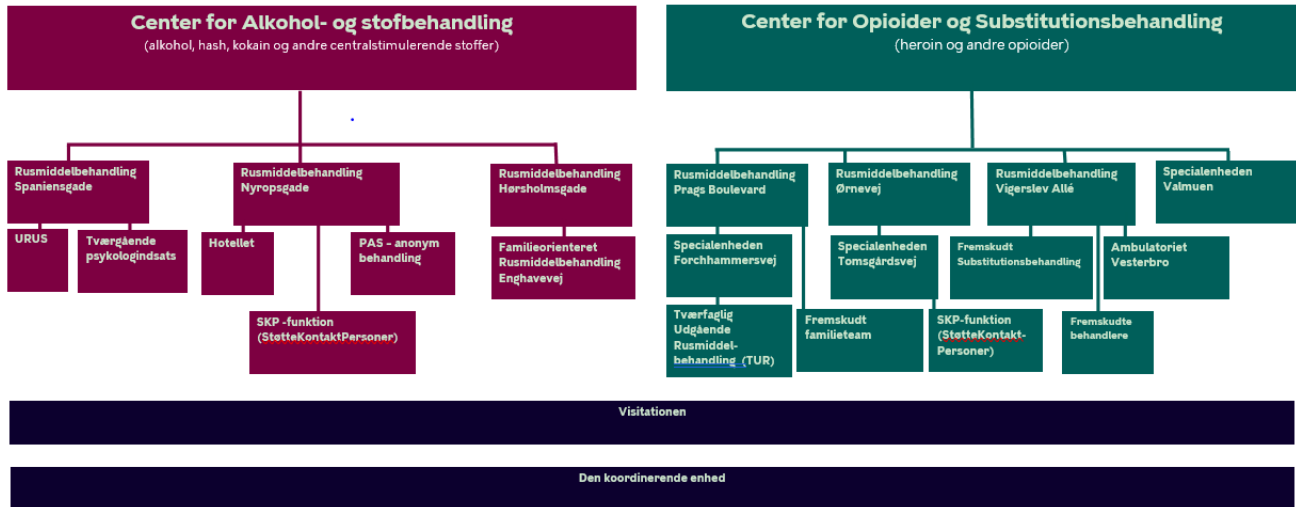
De tre behandlingsenheder i Center for Opioider og Substitutionsbehandling er: Rusmiddelbehandling Prags Boulevard 55, Rusmiddelbehandling Vigerslev Allé 1A og Rusmiddelbehandling Ørnevej 33A.

Borgere over 18 år, som har et problematisk forbrug af hash, kokain eller andre fest-stoffer, men som ikke har brug for en social indsats (f.eks. i forhold til bolig, beskæftigelse, økonomi), kan modtage anonym social stofbehandling i behandlingstilbuddet Projekt Anonym Stofbehandling (PAS).

Herudover har Rusmiddelbehandling København en række specialenheder, hvor borgere kan modtage behandling efter visitation fra en af behandlingsenhederne³.

³ Se i øvrigt afsnit 4.4

Rusmiddelbehandling København (RK)

2.7 Borgerinddragelse

Rusmiddelbehandling København inddrager borgerne i at skabe en god behandling både på overordnet niveau og på de lokale enheder.

På overordnet niveau sker det igennem løbende dialogmøder mellem Rusmiddelbehandling København og brugerorganisationer.

På lokalt niveau sker borgerinddragelsen gennem borgerråd i Center for Opioider og Substitutionsbehandling og ved dialoggruppemøder i Center for Alkohol- og stofbehandling.

Borgerrådene afholdes i Center for Opioider og Substitutionsbehandlings enheder og inddrager borgerne ift. den løbende drift og borgernes behov.

Dialoggruppemøderne afholdes i Center for Alkohol- og Stofbehandlings enheder med målrettede temadrøftelser, der tilrettelægges ud fra en konkret metode, "Dialogspil", som sikrer, at alle bliver hørt. Møderne kan både være med eller uden deltagelse af Socialtilsynet, og temaerne på møderne kan derfor enten være centreret omkring de temaer, som Socialtilsynet undersøger, eller fokusere på specifikke behandlingsmæssige indsatser, som centret Rusmiddelbehandling København gerne vil høre borgerens erfaringer med.

2.8 Kommunens fremtidige indsats på rusmiddelområdet

Pilotprojekt med gavekort: Rusmiddelbehandling København har et igangværende pilotprojekt med brug af gavekort i forbindelse med behandlingen. Pilotprojektet handler om at mindske udeblivelser og styrke behandling for unge i substitutionsbehandling ved udlevering af gavekort til de unge, der møder op.

I første omgang var projektet tilrettelagt som gruppetilbud, men blev i 2022 omlagt til individuelle forløb. Dette skyldtes, at ungemålgruppen for projektet viste sig at have svært ved at honorere den mødestabilitet, som et gruppeforløb kræver. Ved at omlægge til individuelle forløb blev tilbuddet mere fleksibelt og mere målrettet ungemålgruppens behov.

På baggrund af erfaringerne fra pilotprojektet skal der tages stilling til, om gavekort skal indgå i

kvalitetsstandarden på rusmiddelbehandlingsområdet fremadrettet. I så fald skal dette godkendes af Socialudvalget og Borgerrepræsentationen (kommunalbestyrelsen).

Pilotprojektet skulle være udløbet ved udgangen af 2022, men forlænges pga. for få erfaringer at evaluere tilstrækkeligt på og løber derfor til og med 2023.

Fremskudt substitutionsbehandling: I budget 2021 er der til og med 2024 afsat midler til en by-dækkende, fremskudt substitutionsbehandling. Den fremskudte substitutionsbehandling består af en læge samt sundheds- og socialfaglige medarbejdere.

Indsatsen omfatter lægelig undersøgelse og indskrivning til behandling samt ordination og udlevering af medicin i kombination med en socialfaglig indsats.

Den sociale del af indsatsen omfatter social behandling efter serviceloven § 101. Behandlingen adskiller sig ikke fra den sociale behandling på rusmiddelenhederne, men tilbydes fremskudt, hvor borgeren er. På den måde forsøger Rusmiddelbehandling København at nå ud til flere borgere - herunder borgere, der kan have vanskeligheder ved at møde op i en rusmiddelenhed.

Indsatsen er by-dækkende og foregår i tæt samarbejde med andre relevante aktører på de københavnske stofscener.

Målgruppen for indsatsen er udsatte og hjemløse borgere med et mangeårigt stofbrug. Borgerne fremstår ofte med komplekse problemstillinger og med ingen eller skrøbelig tilknytning til behandlingssystemet.

Digitale løsninger: Der vil i de kommende år være fokus på at kunne tilbyde borgerne større fleksibilitet i og lettere tilgængelighed til behandlingshjælp via digitale løsninger med behandlingsopgaver, man kan tilgå hjemmefra, og som passer den enkelte bedst.

Der er også fokus på digitalisering og modernisering af både indskrivningsforløbet og selve behandlingstilbuddet. Eksempelvis samarbejder Rusmiddelbehandling København med Center for Rusmiddelforskning aktuelt om at udvikle et særligt indskrivningsskema, man som borger selv kan udfylde digitalt ved indskrivning til behandling. I 2023 er der planlagt et projekt med forsøg med digital stofbehandling.

Samarbejde med frivillige organisationer: Rusmiddelbehandling København har flere initiativer i gang omkring samarbejde med frivillige organisationer mhp. at mindske ensomhed, styrke borgernes empowerment og gøre vejen til deltagelse i aktiviteter i civilsamfundet mere tilgængelig, herunder samarbejder med "WeShelter", "Social Sundhed", "Smart recovery" og "Hovedstadens Røde Kors".

Tæt samarbejde med andre aktører: Rusmiddelbehandling København viderefører og iværksætter nye indsatser, som involverer tæt samarbejde med andre aktører, evt. som fremskudte indsatser på rusmiddelenhederne. Det gælder f.eks. Hjemløseenheden, jobcentre, psykiatrien og en særlig indsats for børn i familier med rusmiddelproblemer (Barndom i Balance).

Uddannelse i rehabilitering og recovery: Der er et forsat fokus på at udvikle medarbejdernes kompetencer og skabe et fælles fagligt grundlag for arbejdet med udsatte borgere i kommunen gennem uddannelse i rehabilitering og recovery.

3. Visitation og opstart i behandling

Rusmiddelbehandling København har myndigheden til at visitere og indskrive borgere fra Københavns Kommune i både ambulante behandling, dag- og døgnbehandling. Borgeren tilbydes inden opstart i behandling en samtale med en læge. Visitation til behandling foretages, når man

første gang søger behandling, og i øvrigt løbende gennem behandlingsforløbet, når der er så væsentlige ændringer i behandlingsbehovet, at det vurderes nødvendigt med en ny visitation⁴.

3.1. Behandlingsgaranti og straks-behandling

I følge serviceloven skal rusmiddelbehandling iværksættes inden for 14 dage efter borgers første henvendelse med ønske om behandling. Det gælder uanset, hvilken form for behandling der ansøges om. Fristen på 14 dage kan dog fraviges, hvis borgeren vælger et andet behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til⁵. Tilbud om behandling gives skriftligt.

I Københavns Kommune har man politisk vedtaget, at der skal være mulighed for straks-behandling. Det betyder, at man kan henvende sig i en rusmiddelenhed og modtage indledende behandlingssamtale med det samme eller den følgende hverdag.

Ambulant behandling og dagbehandling kan foregå i Rusmiddelbehandling København eller ved visitation til et andet kommunalt eller privat tilbud. Den ambulante behandling kan påbegyndes i umiddelbar forlængelse af visitationsafgørelsen, når behandlingen foregår i Rusmiddelbehandling København. Ønsker en borger ambulant behandling hos andre end Københavns Kommune, vil ansøgningen blive vurderet inden for 14 dage. Afgørelse om behandling skal foreligge inden for 14 dage, hvor borger har frit valg i forhold til sammenlignelige tilbud.

Ansøgninger om dagbehandling og døgnbehandling bliver altid vurderet af et centralt visitationsudvalg. Afgørelsen bliver truffet på baggrund af en indstilling, som borgerens socialfaglig rusmiddelbehandler har udarbejdet i samarbejde med borgeren.

Som borger bliver man herefter oplyst om, hvornår ens ansøgning vil blive behandlet på visitationsmødet, hvor vedkommende selv har mulighed for at deltage, og hvor også den socialfaglige rusmiddelbehandler og andre relevante aktører kan deltage. Visitationsudvalget træffer afgørelse inden for behandlingsgarantien på 14 dage. Borgeren får besked om afgørelsen via rusmiddelbehandler og via e-Boks eller post.

3.2. Behandlingsplan og opfølgning på behandlingsplan

Rusmiddelbehandling København er forpligtet til at udarbejde en behandlingsplan på baggrund af en helhedsorienteret afdækning af borgerens situation (se afsnit 3.7). Indholdet i planen er styrende for den konkrete behandlingsindsats og udarbejdes i et samarbejde mellem borgeren og rusmiddelbehandler. Planen indeholder:

- Mål for behandlingen
- Plan for opfølgning – intervallet tilrettelægges individuelt
- Indhold og metodevalg for behandlingsforløbet

Der bliver sammen med borgeren løbende fulgt op på behandlingsplanen under behandlingsforløbet⁶ og igen henholdsvis senest en og seks måneder efter behandlingsforløbet er afsluttet⁷. Opfølgning efter endt behandling sker, hvis borgeren bliver udskrevet med en af

⁴ Se nærmere om vurderingsgrundlag i afsnit 3.7.

⁵ Jf. behandlingsgarantien i SEL § 101

⁶ jf. Servicelovens § 148 stk. 2

⁷ jf. § 2, stk. 2 i Bekendtgørelse om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service

følgende udskrivningsårsager: Færdigbehandlet, udskrevet til andet tilbud, udskrevet til hospital eller "anden årsag". Opfølgningen består af en samtale om status på den aktuelle rusmiddelsituation, herunder om borger fortsat opretholder målet med behandlingen, samt om borger har behov for råd og vejledning i forhold til andre sociale indsatser.

3.3 Tilbud om handleplan i henhold til servicelovens § 141

Afhængig af den enkeltes behov for hjælp og støtte ud over den specialiserede rusmiddelbehandling, tilbydes borgeren en handleplan⁸. Handleplanen har som målsætning at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats og er overordnet alle andre handleplaner, borgeren måtte have i Socialforvaltningens regi.

Kommunen er forpligtet til at vejlede bredt i forhold til hjælp efter sociallovgivningen og borgere med behov for og ønske om en § 141 handleplan efter serviceloven skal tilbydes denne inden for de første to måneder af behandlingen.

I Københavns Kommune er handleplanen og behandlingsplanen integreret i dokumentations- og samarbejdsredskabet "Borgerens Plan". Udover borgerens rusmiddelproblematik kan indholdet i en handleplan blandt andet omhandle følgende punkter:

- Behandlingstiltag
- Familie og børn
- Socialt netværk
- Beskæftigelse
- Økonomi
- Kriminalitet
- Fysisk helbred
- Psykisk helbred
- Bolig

3.4. Frit valg

Som borger har man mulighed for at vælge et andet rusmiddelbehandlingstilbud end det, der tilbydes af Rusmiddelbehandling København. Det frie valg af behandlingstilbud er begrænset i det omfang, at behandlingstilbuddet skal være af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til.

Visiteres man eksempelvis til et ambulante behandlingstilbud af Rusmiddelbehandling København, er der ikke mulighed for at vælge et døgntilbud, da der er tale om forskellige grader af intensitet i de to typer af tilbud. Fristen for iværksættelse af behandling inden for 14 dage gælder kun i forhold til de behandlingsmuligheder, kommunen visiterer til. Vælger man at blive behandlet i et andet godkendt behandlingstilbud, kan kommunen ikke garantere, at behandlingen iværksættes inden for fristen. Dette skyldes, at der kan være ventetid til andre ønskede behandlingstilbud, som kommunen ikke har indflydelse på.

Borgere kan vælge mellem behandlingstilbud, der er oplyst i Tilbudsportalen (www.tilbudsportalen.dk). Information om behandlingsform, målgruppe, kerneydelser, personaleforhold, fysiske forhold, pris mv. fremgår på Tilbudsportalen.

Rusmiddelbehandling København orienterer om muligheden for frit valg af behandlingssted i forbindelse med afklaringen af behandlingsbehovet samt i forbindelse med afgørelsen om

⁸ jf. Servicelovens § 141

behandlingstilbud. Afgørelsen fremsendes skriftligt, og i afgørelsesbrevet fremgår, hvilken § der er visiteret efter og begrundelsen herfor. I afgørelsesbrevet fremgår ligeledes, at der er mulighed for frit valg af behandlingstilbud, såfremt det er af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til. Desuden fremgår Rusmiddelbehandling Københavns krav til behandlingstilbuddet i afgørelsesbrevet.

3.5. Behandlingens intensitet og sted

Intensiteten i rusmiddelbehandlingen tilpasses den enkeltes behandlingsbehov og inddeles i ambulant behandling, dagbehandling og døgnbehandling.

I Københavns Kommune defineres intensitet i behandlingen således:

Ambulant behandling	Ambulant behandling ydes typisk to til otte gange om måneden og kan karakteriseres som et lavintensitetstilbud. Målet kan både være skadesreduktion og rusmiddelfrihed. <i>Gruppebehandling:</i> Fremmøde en til to dage om ugen á 2 til 2½ timers varighed pr. gang og som udgangspunkt 12-16 uger <i>Individuelle forløb:</i> Individuelle samtaler i op til en time ugentligt og som udgangspunkt 12-16 uger.
Dagbehandling	Dagbehandling ydes mindst otte gange om måneden i ambulant regi, hvor borger opholder sig i sit nærmiljø, mens behandlingen pågår. Dagbehandling foregår som gruppebehandling. I dagbehandling understøttes borgerens individuelle mål med en kombination af aktiviteter. <i>Gruppebehandling:</i> Fremmøde tre gange om ugen á 3 timers varighed pr. gang og som udgangspunkt i 12-16 uger.
Døgnbehandling	Døgnbehandling er det mest omfattende behandlingstilbud og foregår ved, at borgeren opholder sig og modtager behandling på en døgnbehandlingsinstitution. Døgnbehandling foregår typisk som gruppebehandling, evt. suppleret af socialpædagogiske aktiviteter, som træner borgerens evne til at mestre hverdagen. Varighed er typisk 1-3 måneder.

Ambulant behandling og dagbehandling i Rusmiddelbehandling København foregår som oftest på en af centrets behandlingssenheder. Hvis borgers psykiske, fysiske eller sociale tilstand vurderes at hindre borgeren i fremmøde på behandlingssenhederne, kan borgere modtage udgående behandling i eget hjem. Udgående behandling tildeles primært midlertidigt med mål om på sigt at kunne indgå i almindeligt fremmøde på en behandlingssenhed.

3.6. Vurderingsgrundlag for visitation

Visitation til behandling beror på en individuel vurdering af den konkrete borgers behandlingsbehov, hvor bl.a. følgende parametre indgår:

- Aktuel rusmiddelsituation, rusmiddelhistorik og behandlingshistorik
- Borgerens ønsker til og mål med behandling
- Borgerens sociale, psykiske og fysiske situation, belastning og ressourcer

- Medarbejderens faglige vurdering af, hvilke indsatser borgeren vil profitere af, samt forventet varighed af behandlingen

Ud fra dette helhedsorienterede billede tilbydes borgeren den behandling, der samtidig vurderes at være effektiv i forhold til borgerens mål for behandlingen. Døgnbehandling gives i de tilfælde, hvor ambulante behandling eller dagbehandling ikke vurderes at være tilstrækkelig⁹. Det gælder hovedsageligt borgere med svære rusmiddelproblemer, hvor borgerens situation er så kompleks, at et behandlingstilbud i skærmende rammer vurderes nødvendig. En borger kan derfor komme direkte i døgnbehandling, hvis den samlede vurdering taler herfor. Døgnbehandling indgår oftest som en del af et samlet behandlingsforløb med forudgående og efterfølgende ambulante behandling og/eller dagbehandling.

4. Indhold i den sociale behandling

Social rusmiddelbehandling omfatter ikke-medicinske indsatser og retter sig som udgangspunkt mod de psykiske, fysiske og sociale problemer, som følger af det problematiske forbrug af rusmidler. Indsatserne har til formål at reducere sociale, psykiske og fysiske barrierer og forstærke borgerens ressourcer for at muliggøre ophør, reduktion eller forebygge en forværring af stofbruget eller reducere skader. Indsatsen må derfor planlægges individuelt og i samarbejde med borgeren.

4.1. Den sociale behandling i Rusmiddelbehandling København

Tilgangen i Rusmiddelbehandling København er baseret på en rehabiliterende- og recovery-orienteret tilgang med et særligt fokus på familieorienteret rusmiddelbehandling. I centret benytter man hovedsageligt metoderne motiverende samtale, kognitiv behandling, systemisk terapi, løsningsfokuseret terapi, narrativ terapi, Low Arousal og miljøterapeutiske redskaber.

I behandlingen arbejder borgeren med at ændre problematiske rusmiddelvaner og/eller håndtere afhængighed. Der er fokus på at styrke og fastholde motivation for forandring gennem afklaring af ambivalens, styrke handleparathed og tro på, at forandring er mulig samt ved at fastholde opnået forandring og forebygge tilbagefald.

Oftentimes vil den sociale behandling suppleres af lægelig og sundhedsfaglig behandling efter sundhedsloven. Derudover har Rusmiddelbehandling København en række supplerende tilbud, som kan understøtte behandlingen. Det kan fx være: Psykologindsats, støtte- og kontaktperson eller beskæftigelsesrettet indsats. Er der behov for hjælp til andre problematikker, f.eks. psykiatriske udfordringer, bygges bro til relevante aktører, se afsnit 4.4.5.

Arbejdet med borgerne i de i alt seks behandlingssenheder i de to centre er organiseret i tværfaglige teams, som er centreret om den enkelte borger med udgangspunkt i den enkeltes behandlingsplan.

Den sociale behandling i Rusmiddelbehandling København foregår som udgangspunkt gruppebaseret. Hvis den enkelte borger har brug for at modtage behandling i individuelt forløb, er dette også en mulighed.

⁹ jf. Principafgørelse 23-18 og nationale retningslinjer for den sociale stofbehandling.

Der arbejdes desuden for at styrke den enkeltes netværk gennem samarbejde med forskellige frivilligorganisationer som en integreret del af den sociale behandling.

4.2. Kvalitetskrav til eksterne behandlingstilbud

I forbindelse med den konkrete visitation af borgere til eksterne behandlingstilbud har Rusmiddelbehandling København følgende procedurer for at sikre kvaliteten:

1. Der foretages individuelt opfølgning med borgerens behandling, jvf. servicelovens 148 stk. 2.
2. Der stilles krav om løbende statusskrivelse på behandlingen samt slutstatus. Hertil en beskrivelse af de behandlingsindsatser, som borgeren har modtaget i forløbet.

Ved behandling på eksterne og/eller private behandlingstilbud er det en forudsætning, at tilbuddet er registreret på Tilbudsportalen. Der afholdes løbende dialogmøder med de største leverandører til københavnere i rusmiddelbehandling for at styrke samarbejdet og en helhedsorienteret indsats.

4.3 Monitorering af indsatsen

Rusmiddelbehandling København videregiver data til bl.a. Center for Rusmiddelforskning samt til Stofmisbrugsdatabasen, som er Danmarks Statistiks landsdækkende register over borgere med et problematisk forbrug af rusmidler i behandling.

Rusmiddelbehandling København leverer løbende ledelsesinformation til centerledelsen i Center for Alkohol- og Stofbehandling og Center for Opioider- og Substitutionsbehandling, samt borgercenterledelsen i Borgercenter Voksne, som Rusmiddelbehandling København er en del af. Ledelsesinformationen indeholder bl.a. data på antallet af opstartede forløb, antal indskrevne borgere, afslutningsårsager, antal klager og opgørelse på overholdelse af behandlingsgarantien.

Rusmiddelbehandling København udarbejder desuden en årlig rapport over udvalgte behandlingsinformationer med fokus på brug og effekt af behandlingen med henblik på at kunne følge udviklingstendenserne nøje.

Rusmiddelbehandling København følger op på de enkelte behandlingsforløb, som beskrevet under punkt 3.2.

4.4. Behandlingssystemets tilbud for særlige målgrupper

4.4.1. Familieorienteret rusmiddelbehandling

Familieorienteret rusmiddelbehandling er et gennemgående fokus i behandlingen. Målgruppen for familieorienteret rusmiddelbehandling er borgeren selv og de allernærmeste: Forældre, samlever, børn, kæreste, kærestes børn, børnebørn, søskende, ekspartner mv. Alle borgere er således målgruppe for familieorienteret rusmiddelbehandling, om end indhold og intensitet vil variere alt efter behov og familiekonstellation.

Den familieorienterede rusmiddelbehandling har typisk til formål:

- At støtte borgeren til at skabe en adfældsændring ift. rusmidler og til at blive den forælder, partner mv., som borgeren ønsker at være
- At forbedre familiefunktionen, fx at familien bliver bedre til at kommunikere med hinanden

- At mindske indvirkning og skade på familiemedlemmer, herunder børn, bl.a. ved at familien hver for sig og sammen taler om nogle af de følelser eller oplevelser, der har været i forbindelse med rusmiddelbruget, og som måske stadig fylder

Men formålet kan også være at:

- Yde støtte til genetablering af kontakt til familie
- Bearbejde sorg forbundet med tab af kontakt til familie

Der vil være løbende opmærksomhed på borgerens familie og samlivsforhold gennem hele behandlingsforløbet og familien indgår som et tema i borgerens behandling. Såfremt det er muligt, inddrages borgerens familie direkte i behandlingen.

Der tilbydes:

- Individuelle samtaler med familiefokus
- Forandringsgrupper for forældre (kun Alkohol- og Stofenhederne)
- Pårørendesamtaler (se afsnit 4.4.4)
- Parsamtaler
- Familiesamtaler

4.4.2. Behandling til unge

Unge mellem 18 og 25 år kan få anonym rådgivning og behandling i Københavns Kommune. Når man henvender sig i en af Rusmiddelbehandling Københavns rusmiddelenheder, vil man få tilbudt at deltage i specialiserede ungegrupper, individuelle forløb eller i øvrige gruppebehandlingstilbud. Der er fokus på at skabe et sammenhængende og koordineret forløb, som tilpasses den unges situation og behandlingsbehov. Er der brug for et mere pædagogisk, helhedsorienteret tilbud end det er muligt i Rusmiddelbehandling København, henvises til U-turn. Det er også muligt at henvende sig direkte i U-turn.

Unge under 18 år kan henvende sig direkte i Københavns Kommunes tilbud U-turn og modtage anonym rådgivning. Dette kan ske uden samtykke fra forældrene. Dette kan være et første skridt mod et egentligt behandlingsforløb. Hvis der er brug for mere end rådgivning skal en sagsbehandler i Borgercenter Børn og Unge og den unges forældre, godkende behandlingen i U-turn.

U-turn

Studivestryede 47

1455 København K

Tlf. 8256 2300

E-mail: uturn@kk.dk

Hjemmeside: www.uturn.kk.dk

Derudover kan den unge søge viden og modtage rådgivning på www.netstof.dk.

4.4.3. Projekt Anonym Stofbehandling (PAS)

Hvis man er over 18 år og har et problematisk brug af hash, kokain eller andre feststoffer, tilbyder PAS gratis og anonym rusmiddelbehandling. For at blive indskrevet i PAS, er det et krav, at borgeren ikke har andre sociale problemer, hvortil der ydes hjælp efter servicelovens afsnit V. Man kan ikke modtage medicinsk behandling anonymt.

PAS

Oehlenschlägersgade 17
1663 København V
Tlf. 33662002

4.4.4 Rådgivning til pårørende

Er man partner, forældre, familie, ven eller kollega til en, der tager stoffer, tilbyder Rusmiddelbehandling København gratis rådgivning og støtte. Man kan henvende sig på rådgivningstelefonen på 70 210 220. Rådgivningstelefonen har åbent:

Mandag kl. 8-12 og 15-18

Tirsdag kl. 8-12

Onsdag kl. 8-12

Torsdag kl. 8-12 og 15-18

Fredag kl. 8-12

Et problematisk forbrug af rusmidler påvirker ikke kun borgeren med forbrug af rusmidler, men også dennes omgivelser. Pårørende til borgere med et problematisk brug af rusmidler kan have brug for hjælp til fx, hvordan de kan passe på sig selv og eventuelle børn og samtidig være en støtte for borgeren med problembroden af rusmidler. Som pårørende kan man i Rusmiddelbehandling København få op til tre rådgivningssamtaler, når den pågældende borger med et problematisk forbrug af rusmidler ikke er indskrevet. Herudover kan der være mulighed for at deltage i et gruppeforløb for pårørende.

Det tilstræbes generelt i Rusmiddelbehandling København, at pårørende inddrages i behandlingsforløb for borgere indskrevet i rusmiddelbehandlingen.

Pårørende kan ligeledes finde rådgivning og information på www.netstof.dk.

Forældre til unge kan også søge viden om rusmidler og idéer til samtale med unge om rusmidler på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.snakomhash.dk.

Forældre til unge under 25 år, der tager stoffer, kan tilbydes rådgivning og kortere gruppeforløb i U-turn. Dette gælder også for forældre til unge under 25 år, som ikke er i behandling i U-turn. Man kan henvende sig til U-turn på telefon 82 56 23 00 eller søge oplysninger på: www.uturn.kk.dk.

4.4.5 Behandling til borgere med samtidigt problematisk forbrug af rusmidler og psykisk lidelse

Rusmiddelbehandling København har flere interne tilbud til borgere, der har et rusmiddelproblem og en samtidig psykisk lidelse og samarbejder ligeledes med den regionale psykiatri om at tilrettelægge en koordineret behandlingsindsats.

Samarbejde med psykiatrien er et centralt omdrejningspunkt i behandlingen af dobbeltbelastede borgere i Rusmiddelbehandling København. Psykiatrien har ansvaret for den psykiatriske behandling, mens kommunen har ansvaret for den sociale behandling. Kommunen kan ikke afvise at udrede eller yde rusmiddelbehandling til en borger med den begrundelse, at borgeren har en psykisk lidelse. Ligeledes må den regionale behandlingspsykiatri ikke afvise at udrede eller behandle en borger med en behandlingskrævende psykisk lidelse med den begrundelse, at borgeren har et problematisk forbrug af rusmidler. Borgeren kan selv henvende sig til psykiatrien, eller lægen på rusmiddelenheden kan henvise borgeren dertil.

Dobbeltfokuseret behandlingstilbud i Rusmiddelbehandling København:

En tværgående psykologindsats, som dækker hele centret, er forankret på Rusmiddelbehandling Spaniensgade. Psykologerne har fem pakketilbud:

- Akut krisebehandling
- Psykologisk udredning
- Individuelle samtaler
- Gruppebehandling for angst

Derudover har Rusmiddelbehandling København et team af udgående rusmiddelbehandlere (URUS), der arbejder opsøgende på Københavns Kommunes socialpsykiatriske botilbud, botilbud for socialt udsatte samt botilbud for borgere med handicap. Læs mere i afsnit 4.4.6.

Samarbejde med Region Hovedstaden Psykiatri:

Rusmiddelbehandlingen København tilbyder et koordineret behandlingsforløb i samarbejde med Ambulatorium for Psykoterapeutisk Udvikling (APU). Behandlingen er rettet mod borgere med angst, depression, posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD), personlighedsforstyrrelse med et samtidigt skadeligt brug eller afhængighed af rusmidler. Behandlere i APU og i Rusmiddelbehandlingen København samarbejder om behandlingsplan og behandlingsmål. Behandlingen består derfor af elementer fra både APU og Rusmiddelbehandling København med henblik på at sikre sammenhæng og kontinuitet i indsatsen og sikre rettidig, effektiv og sammenhængende behandling.

Da behandlingstilbuddet er tværsektorielt forudsættes, at borgeren enten allerede er tilknyttet eller bliver tilknyttet kommunens eget rusmiddelcenter.

Udover samarbejdet med APU, samarbejder Rusmiddelbehandling København med regionen om en koordineret indsats målrettet mennesker med svær psykisk sygdom og samtidig rusmiddelproblematik, der resulterer i en belastningsgrad, som fordrer en samtidig behandling i regionens psykiatriske SPOR (sammenhængende psykolog- og rusmiddelbehandling) og OPUS ambulatorier og i Rusmiddelbehandling København. For at nå flest mulige indbefatter samarbejdet, at både rusmiddelområdet og psykiatrien bidrager til tidlig opsporing ved screening for psykiske udfordringer i rusmiddelregi og omvendt screening for udfordringer med brug af rusmidler i psykiatrien.¹⁰

Samarbejdet mellem Region Hovedstadens Psykiatri og Københavns Kommune fastlægges i sundhedsaftalen. Sundhedsaftalen kan findes på www.kk.dk eller på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk.

4.4.6 Behandling til borgere med et stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau og et problematisk forbrug af rusmidler

Ved henvendelser fra borgere med stærkt nedsat kognitivt funktionsniveau med et problematisk forbrug af rusmidler vil Rusmiddelbehandling København i tæt samarbejde med Borgercenter Handicap yde behandling med baggrund i borgerens sociale færdigheder og kognitive funktionsniveau og på den baggrund sammensætte et individuelt tilrettelagt behandlingsforløb.

Rusmiddelbehandling København har til enhver tid ansvaret for rusmiddelbehandling, hvorimod støtte efter den øvrige sociale lovgivning i nogle tilfælde vil skulle varetages et andet sted i

¹⁰ Samarbejdsmodellen og udbredelsen af samarbejdet til hele Rusmiddelbehandling København er forsat under udvikling

Københavns Kommune, f.eks. Borgercenter Handicap. Målgruppeplaceringen beror på en konkret vurdering af borgerens funktionsnedsættelse og støttebehov.

URUS (udgående rusmiddelbehandling på botilbud)

URUS er en udgående rusmiddelbehandlingsindsats målrettet borgere på socialpsykiatriske botilbud samt botilbud på udsatte- og handicapområdet. Indsatsen retter sig mod borgere, som har vanskeligt ved at henvende sig på almindelige behandlingsenheder, og som derfor har behov for at modtage behandling der, hvor de bor og opholder sig.

Den borgerrettede indsats er fleksibel, relations-opbyggende og foregår almindeligvis i et samarbejde med personalet på botilbuddet. Der er mulighed for et længerevarende motiverende forløb, inden borgeren tager stilling til en egentlig indskrivning i behandling. Målet med behandlingen kan være skadesreduktion, stabilisering, reduktion eller ophør.

En del af indsatsen er også at opkvalificere personalet på botilbuddene i forhold til at få mere fokus, viden og erfaring med at arbejde med borgere med et problematisk brug af rusmidler. Tilstedeværelsen på botilbuddene giver mulighed for løbende faglig sparring og undervisning med udgangspunkt i personalets videns- og kompetencebehov. **Desuden videndes med personale og borgere om, hvilke muligheder beboerne har for rusmiddelbehandling i henhold servicelovens § 101, samt rusmiddelbehandling i henhold til sundhedslovens § 141 (alkoholbehandling) og § 142 (lægelig stofbehandling).**

4.4.7 Specialenhederne Forchammersvej og Tomsgårdsvej

Center for opioider og substitutionsbehandling har to bydækkende enheder målrettet borgere med særlige somatiske og sociale vanskeligheder som følge af et mangeårigt rusmiddelbrug. For mange af disse borgere har rusmiddelindsatsen en skadesreducerende funktion.

Som på de øvrige behandlingsenheder er der mulighed for såvel social, terapeutisk og sundhedsfaglig behandling målrettet borgerens individuelle behov, og alle får tilknyttet et behandlingsteam, der består af en social- og en sundhedsfaglig rusmiddelbehandler.

Borgerne har ofte et ringe socialt netværk og en dagligdag præget af ensomhed. Og mange har fysiske problemer, der relaterer sig til konsekvenser af et mangeårigt og aktuelt rusmiddelbrug. På specialenhederne er der mulighed for at tilbyde en mere intensiv socialpædagogisk og rehabiliterende indsats, der støtter op om borgernes recovery-proces, end på de øvrige, større behandlingsenheder.

På specialenhederne kan man komme dagligt, få morgenmad og frokost og deltage i forskellige typer aktiviteter. Man kan få støtte til at skabe en meningsfuld hverdag og kan eksempelvis støttes i at øve sociale færdigheder eller hjælp til fysisk træning. Der er stor opmærksomhed på at sikre inddragelse i planlægning af tilbud og en tilpasset pædagogisk indsats for at understøtte den enkeltes ejerskab og empowerment til at få sig det liv, vedkommende ønsker.

Profilerne er lidt forskellige på de to tilbud. Mens der på Forchammersvej eksempelvis er mulighed for overvåget injicerbar metadon med tilhørende særligt sundhedsfaglig indsats, er borgergruppen lidt ældre på Tomsgårdsvej, hvor der er mulighed for at komme i bad, vaske tøj og få udleveret gratis tøj.

Specialenhederne danner desuden ramme for de tværgående tilbud "Støttekontaktpersoner" (SKP) og Tværfaglig Udkørende Rusmiddelbehandling (TUR), et ambulante behandlingstilbud til

borgere, der grundet fysiske, psykiske eller sociale forhold ikke formår og/eller som ikke profiterer i tilstrækkelig grad af behandlingen ved fysisk fremmøde på behandlingsenhederne.

Behandling på specialenhederne iværksættes via de tre hovedenheder, Vigerslev allé, Ørnevej eller Prags Boulevard.

4.4.8. Specialenheden Valmuen

Valmuen tilbyder behandling med lægeordineret heroin (Diacetylmorfin).

Behandlingen er til borgere med opioidafhængighed, som har været i konventionel substitutionsbehandling i minimum 12 måneder og som trods behandlingen stadig har brug af illegale og/eller ordinerede opioider.

Valmuen har åbent for behandling alle årets dage, og som på de øvrige specialenheder er der tæt og løbende opfølgning på den enkeltes situation og trivsel. Behandlingen kombineres med psykosociale indsatser, og er et roligt sted, hvor der er fokus på at tilrettelægge en rehabiliterende indsats, der forbedrer borgerens egen oplevede livskvalitet.

Behandling på Valmuen kræver henvisning. Man kan kun komme i behandling i Valmuen, hvis man opfylder Sundhedsstyrelsens kriterier for heroinbehandling og den endelige vurdering af behov for behandlingen kan udelukkende stilles af behandlingsansvarlige læger, som er godkendt af Sundhedsstyrelsen., jf. [Vejledning om ordination af diacetylmorfin \(heroin\) ved opioidafhængighed](#) punkt 3.3. Behandlingen er desuden underlagt Sundhedsstyrelsens kriterier for udlevering af behandlingen, som skal finde sted under supervision, jf. punkt 3.1. (<https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2013/9507>)

5. Regler for betaling af kost og logi ved døgnophold

I forbindelse med den sociale behandling kan der forekomme udgifter til kost og logi, som borgeren selv skal betale en del af. Dette gælder ligeledes udgifter til medicin.

Hvis visitationsudvalget vurderer, at borgeren har behov for et midlertidigt ophold i en boform efter servicelovens § 107 i forbindelse med den sociale behandling efter servicelovens § 101, vil borgeren som udgangspunkt skulle betale en andel af opholdets pris, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om botilbud.

Taksten for serviceloven § 107-botilbud fremgår af www.kk.dk. Som udgangspunkt betales den samme takst som ved ophold på herberger. Taksten kan findes på <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=194616>.

Der er mulighed for at få nedsat egenbetalingen jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om botilbud § 2, stk. 4.

Ved fastsættelse af borgerens egenbetaling på opholdsbetaling foretages en beregning ud fra det aktuelle forsørgelsesgrundlag og økonomiske forpligtelser. Det betyder, at to borgere kan komme til at betale forskellige beløb for ophold i den samme boform.

For at kunne benytte boformen i forbindelse med den sociale behandling, er det en forudsætning, at opholdsberegningen foretages inden opholdet og betales under hele opholdet.

Der er tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over, jævnfør afsnit 6.4.

6. Klageadgang

Hvis en borger er utilfreds med behandlingsindsatsen eller den afgørelse, borgeren har modtaget, har borgeren altid mulighed for at kontakte sin rusmiddelbehandler, som hjælper en videre. Rusmiddelbehandling København er desuden forpligtet til at vejlede borgeren om klagemuligheder. Der er ingen formkrav til klager.

Borger kan ligeledes få hjælp af andre til at klage – eksempelvis af familie, en ven eller en eventuel værge.

6.1. Klageadgang i forbindelse med visitation

Er man som borger uenig i en afgørelse, som Rusmiddelbehandling København har truffet om behandling, kan borger klage over afgørelsen. Dette kan f.eks. være, hvis der er givet afslag på behandling, og borgeren ikke mener, at den visiterede behandlingstype matcher behovet, eller hvis tidsfristen på de 14 dage ikke er overholdt.

Klager over den sociale behandling kan stiles til den enhed i Rusmiddelbehandling København, som borgeren er tilknyttet, jf. afsnit 3 om sagsbehandling og visitation. Man kan klage ved at skrive, ringe eller ved personligt fremmøde. Klagen skal være modtaget i Rusmiddelbehandling senest fire uger efter modtaget afgørelse om visitation, hvis det er visitation, der er klagepunktet. Rusmiddelbehandling København vil herefter foretage en genvurdering af afgørelsen og sende den til Ankestyrelsen inden for fire uger.

6.1.1. Ankestyrelsen

Hvis borger ikke får medhold i klagen, skal Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen og orientere borger herom.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Mail: ast-aalborg@ast.dk

Sikker mail: sikkermail.aalborg@ast.dk

Retningslinjer for klager til Ankestyrelsen kan findes på www.ast.dk under punktet "For borgere med en klagesag".

6.2. Klageadgang vedrørende utilfredshed over personalet

Klager over personalet eller personalets opførsel kan sendes til den lokale leder på behandlingsenheden. Hvis borger ikke er tilfreds med, hvordan klagen behandles, kan borger gå videre med klagen til Rusmiddelbehandling Københavns centerledelse via den lokale enhed.

6.3. Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse

Der kan klages til Ankestyrelsen, hvis man har været udsat for et indgreb i den personlige frihed. Det gælder både de tilfælde, hvor der er givet samtykke til indgrebet, og de tilfælde, hvor indgrebet er sket imod egen vilje.

Klagen skal først ske ved henvendelse (skriftligt, telefonisk eller ved personligt fremmøde) til Socialforvaltningen. Forvaltningen vil revurdere sagen, og gives der ikke medhold i klagepunkterne, videresender Socialforvaltningen klagen til Ankestyrelsen:

Socialforvaltningen

Borgercenter Voksne

Islands Brygge 37
2300 København S

Kontaktlink: [Borgercenter Voksne | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

6.4 Klageadgang vedr. beregning af egenbetaling

Hvis man er uenig i den afgørelse, som Rusmiddelbehandling København har truffet om egenbetaling, kan der klages.

Klager over egenbetalingen kan ske ved henvendelse til den enhed i Rusmiddelbehandling København, som man er tilknyttet, jf. afsnit 3 om sagsbehandling og visitation. Der er ingen klagefrist og ingen formkrav til klagen.

Hvis der ikke gives medhold i klagen, skal Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen og orientere klageren om dette.

6.5 Borgerrådgiveren

Endelig er der mulighed for at klage til Københavns Kommunes Borgerrådgiver, der specielt tager sig af klager over kommunens sagsbehandling, personalets opførsel eller personalets udførelse af praktiske opgaver. Borgerrådgiveren kan også behandle klager, der vedrører diskrimination.

Københavns Kommunes Borgerrådgiver

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Tlf. 3366 1400

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren ikke kan behandle klager over kommunens afgørelser, men hvis Borgerrådgiveren ikke kan tage sig af klagen, vil han/hun altid sørge for at sende klagen videre til den myndighed, som kan behandle den.

7. Henvisning til lovgrundlag

Links til lovgrundlaget på området:

- Bekendtgørelse om lov om social service (serviceloven):

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/798>

- Vejledning om behandlingstilbud på det sociale stofmisbrugsområde m.v.:

<https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2020/9449>

- Bekendtgørelse om kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1477>

- Klagevejledning for stofmisbrugere i behandling:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=20921>

- Bekendtgørelse af sundhedsloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/903>

- Nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling:

<http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/retningslinjer-for-den-sociale-stofmisbrugsbehandling>

- Bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med § 108: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=20748>

8. Yderligere information

Rusmiddelbehandling København

www.rusmiddelbehandling.kk.dk

<http://www.kk.dk/stoffer>

<http://www.kk.dk/alkohol>

U-turn

<https://uturn.kk.dk>

9. Kontaktoplysninger

Alkohol, hash og centralstimulerende stoffer (f.eks. kokain)

Behandling af problemer med alkohol, hash, kokain, MDMA og andre centralstimulerende stoffer foregår på disse tre enheder. Du kan frit vælge den enhed, der passer dig.

Rusmiddelbehandling Hørsholmsgade
Hørsholmsgade 20
2200 København N
Tlf.: 33 17 80 40

Rusmiddelbehandling Nyropsgade
Nyropsgade 7, 2. sal
1602 København V
Tlf.: 33 17 33 16

Rusmiddelbehandling Spaniensgade
Spaniensgade 25
2300 København S
Tlf.: 33 17 86 00

Åbnings- og telefontider i de tre enheder:

Man: 08.00-12.00 og 15.00-18.00

Tir: 08.00-12.00

Ons: 08.00-12.00

Tor: 08.00-12.00 og 15.00-18.00

Fre: 08.00-12.00

Heroin og andre opioider

Behandling af problemer med heroin, illegal metadon og andre opioider foregår på disse tre enheder. Du kan frit vælge, hvilken enhed du foretrækker.

Rusmiddelbehandling Prags Boulevard
Prags Boulevard 55
2300 København S
Tlf.: 33 17 84 70

Rusmiddelbehandling Vigerslev Allé
Vigerslev Allé 1A
2450 København SV
Tlf.: 33 17 56 60

Rusmiddelbehandling Ørnevej
Ørnevej 33
2400 København NV
Tlf.: 33 17 85 40

Åbningstider på de tre enheder

Man: 09.00-12.30

Tir: 09.00-12.30

Ons: Lukket

Tor: 09.00-12.30 og kl. 16.00-18.00

Fre: 09.00-12.30